

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/122/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117011914
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:3117011914.6

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného U. J., nar. XX. V. XXXX v N., Česká republika, pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 12. decembra 2018, č. k. 0T/96/2017-191, na verejnom zasadnutí konanom 23. júna 2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného U. J. zamieta.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 12. decembra 2018, č. k. 0T/96/2017-191, uznal obžalovaného U. J. (ďalej len obžalovaný) za vinného z prečinu prenasledovania podľa § 360a odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

od 30. apríla 2017 do 28. júla 2017 obťažoval svoju bývalú družku - poškodenú Ing. K. W. a to takým spôsobom, že jej neustále zasiela vo veľkom množstve SMS správy zo svojho telefónneho čísla XXXX XXX XXX na jej mobilný telefón XXXX XXX XXX, v ktorých jej okrem iného vulgárne nadával, obviňoval ju z rozpadu ich vzťahu, vyhrážal sa jej samovraždou, pričom jeho správanie vyústilo až do toho, že jej dňa 28.7.2017 poslal obrazovú MMS správu, kde jej vyhádžal veci a spálil ich s popisom, aby ho dala zavrieť, taktiež ju kontaktoval prostredníctvom sociálnej siete Facebook, kde ju obviňoval, že chce jeho smrť a chce mu ublížiť, následkom čoho má poškodená psychické problémy a má z obvineného strach, lebo nevie, čo by jej mohol urobiť.

Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 360a odsek 2 Trestného zákona, s použitím § 36 písmeno j), § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku rozviedol jednotlivé dôkazy po obsahovej stránke a následne uzavrel, že po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, vyhodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnom súhrne bez ohľadu na to, ktorá z procesných strán tieto dôkazy navrhla, či obstarala, dospel k jednoznačnému záveru, že skutok sa stal a spáchal ho obžalovaný. Podľa názoru okresného súdu sa jednotlivé vykonané priame aj nepriame dôkazy vzájomne podporujú a dopĺňajú, pričom tieto neboli žiadnym relevantným spôsobom vyvrátené, či spochybnené. Vytvárajú tak ucelený reťazec dôkazov preukazujúcich priamo či nepriamo skutočnosť, že skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný. Priamo ho usvedčuje výpoveď poškodenej a obsah elektronickej komunikácie obžalovaného s poškodenou. Podľa okresného súdu obžalovaný v konečnom dôsledku ani nepoprel spáchanie predmetného skutku.

Za podstatnú považoval okresný súd skutočnosť, že obžalovaný kontaktoval prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby poškodenú proti jej vôli z hľadiska spôsobu, obsahu a formy kontaktovania. Za situácie, keď sa obžalovaný a poškodená navzájom nielen poznali, ale z ich spolužitia

pochádza aj maloleté dieťa a z hľadiska starostlivosti o dieťa bola nevyhnutná aj ich elektronická komunikácia, poškodená dostatočne a logicky vysvetlila, že využila možnosť zablokovania mobilného čísla obžalovaného a podala na neho trestné oznámenie až potom, keď jej predošlé osobné upozornenia i upozornenia prostredníctvom sms správ adresované obžalovanému, že koná proti jej vôli a aby s takýmto spôsobom, obsahom a formou komunikácie prestal, sa minuli účinku. Už samotný obsah elektronickej komunikácie obžalovaného s poškodenou, oboznámenej na hlavnom pojednávaní, a obsahujúcej znevažujúce vulgarizmy, oplzlé nadávky a vyhrážky na osobu poškodenej, odôvodňuje záver o vedomosti obžalovaného, že koná proti vôli poškodenej, pretože z hľadiska spôsobu, obsahu a formy tejto komunikácie, presahujúcej pritom hranice spoločensky akceptovateľného správania, nemožno predpokladať, že by s ňou poškodená ako kontaktovaná osoba mohla súhlasiť.

K právnej kvalifikácii okresný súd uviedol, že skutok posúdil ako dokonaný prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, keďže boli naplnené všetky formálne znaky skutkovej podstaty daného prečinu. Obžalovaný ako subjekt spĺňa podmienky trestnej zodpovednosti z hľadiska veku a neboli zistené žiadne relevantné skutočnosti nasvedčujúce jeho nepríčetnosti, či zmenšenej príčetnosti. Z hľadiska subjektívnej stránky, t. j. zavinenia, konal obžalovaný vo forme priameho úmyslu - dolus directus a svojím konaním tak porušil záujem spoločnosti na ochrane jednotlivcov pred dlhodobým prenasledovaním. Naplnená bola napokon aj objektívna stránka skutkovej podstaty, pretože obžalovaný iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho zdravie a podstatným spôsobom zhoršil jeho kvalitu života, tým, že sa vyhráňa inou ujmou jemu, kontaktuje ho prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, proti jeho vôli a uvedený čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe. Materiálna stránka, t. j. stupeň spoločenskej nebezpečnosti bol celkom zrejme vyšší než nepatrný najmä s poukazom na spôsob spáchania trestného činu a najzávažnejšiu formu zavinenia.

K výroku o treste okresný súd uviedol, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vychádzal z ustanovení § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona, pričom vzal do úvahy spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti, priťažujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Pri ukladaní trestu obžalovanému taktiež obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. V prípade obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona, že pred spáchaním činu viedol riadny život, keď jeho dva priestupky v doprave vyhodnotil okresný súd ako zanedbateľné vo vzťahu k obdobiu, po ktoré má obžalovaný vodičské oprávnenie. Priťažujúce okolnosti u neho nezistil. Keďže prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, znížil okresný súd postupom podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona hornú hranicu zákonom stanovenú výmery trestu odňatia slobody za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona (6 mesiacov až 3 roky) o jednu tretinu, t. j. na 2 roky a 2 mesiace. Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, spôsobený následok a osobu páchatel'a, dospel okresný súd k záveru, že účel trestu bude v danom prípade naplnený uložením podmieneného trestu odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby vo výmere 6 mesiacov s uložením skúšobnej doby podmieneného odsúdenia 1 rok. Zároveň okresný súd zvažoval so zreteľom na posilnenie účinku tohto podmieneného trestu uložiť obžalovanému povinnosť v zmysle ustanovenia § 51 odsek 4 písmeno a) Trestného zákona, spočívajúcu v príkaze nepribližovať sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, ktorú však neuložil najmä z dôvodu rešpektovania práva obžalovaného na pravidelný styk so svojou dcérou, pričom prípadné uloženie vyššie uvedenej povinnosti (nepribližovať sa k matke jeho dcéry, ktorá ju má vo svojej osobnej starostlivosti) by mohlo predstavovať závažný zásah do tohto práva obžalovaného. Napokon aj samotná poškodená vo výpovedi na hlavnom pojednávaní poukázala na dobrý vzťah obžalovaného s jej dcérou. Takto uložený trest je podľa okresného súdu dostatočným trestom pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona, t. j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa prokurátor vzdal práva na podanie odvolania, no obžalovaný zahlásil voči rozsudku odvolanie čo do výrokov o vine a treste.

Zahlásené odvolanie odôvodnil písomným podaním prostredníctvom obhajcu Mgr. Petra Zvaru tým, že trvá na svojej nevine. Podľa názoru obžalovaného z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by konal v rozpore a proti vôli poškodenej, ktorá opakovane obžalovaného navštívila, prejavila mu náklonnosť, tak ako to vyplýva z výpovede obžalovaného, a zároveň bolo jeho konanie vyprovokované poškodenou za účelom zamedziť mu styk s ich spoločným dieťaťom, keď poškodená bezdôvodne odoprela styk s maloletým dieťaťom. Ani z ďalšieho skutkového priebehu okolností nevyplýva, že by mal obžalovaný

opakovane prenasledovať a dlhodobo obťažovať (časové obdobie prevyšujúce 6 mesiacov) poškodenú takou mierou a intenzitou, ktorá by mala za dôsledok dôvodnú obavu z možného ublíženia na zdraví alebo podstatného zhoršenia kvality života poškodenej.

V zmysle vyššie uvedeného nie je možné ustáliť, že obžalovaný dlhodobo, systematicky a sústavne prenasledoval poškodenú, najmä s prihliadnutím na konanie poškodenej (osobné návštevy obžalovaného, zamedzenie styku obžalovaného s ich maloletým dieťaťom) a z uvedeného dôvodu nie je možné kriminalizovať náhodné, krátkodobé, aj keď v základnej skutkovej podstate popísané, prejavy správania, ktoré boli vyvolané exponovanou životnou situáciou obžalovaného a správaním sa poškodenej (pre úplnosť uvádza, že poškodená sa odsťahovala od obžalovaného zo spoločnej domácnosti bez predchádzajúceho oznámenia spoločne s ich maloletou dcérou a následne mu zamedzovala styku s touto dcérou).

Vo vzťahu k elektronickej komunikácii medzi ním a poškodenou, ktorá má preukazovať spáchanie trestného činu, obžalovaný uviedol, že je vytrhnutá z kontextu vzájomného správania obžalovaného a poškodenej, ktorá účelovo navodzovala situácie, kedy po telefonicknej alebo ústnej dohode o možnosti obžalovaného ako otca maloletého dieťaťa, vidieť svoju maloletú dcéru, dohodnuté stretnutia zrušila, pričom obžalovaný, napriek skutočnosti, že jeho komunikácia presiahla mieru spoločensky akceptovateľnej konverzácie použitím vulgarizmov, reagoval na vzniknutú situáciu, ktorú vyvolala poškodená. Zároveň poukázal v odvolaní na to, že konanie poškodenej vytvára ucelený reťazec dôkazov preukazujúcich úmyselné konanie poškodenej, ktorým malo byť docielenie zamedzenia styku obžalovaného - otca maloletého dieťaťa a zverenie spoločnej maloletej dcéry do výlučnej osobnej starostlivosti matky, keďže v rozhodnom období prebiehalo občiansko-právne konania o zverenie maloletej do starostlivosti jedného z rodičov.

Obžalovaný ďalej poukázal na skutočnosť, že napadnutý rozsudok nekonkretizuje, či konanie obžalovaného bolo spôsobilé vyvolať u poškodenej dôvodnú obavu, resp. či konaním obžalovaného sa podstatným spôsobom zhoršila kvalita života poškodenej a poukázal na účelovosť vyjadrení poškodenej v predmetnej časti a zároveň na nepriekaznosť predložených dôkazov a zároveň protichodné vyjadrenia poškodenej. Obžalovaný sa nestotožňuje ani s kvalifikáciou zavinenia ako priameho úmyslu, t. j. že mal byť uzročený s tým, že môže dôjsť k ohrozeniu záujmu chráneného Trestným zákonom. Podľa jeho názoru mu obžaloba nepreukázala úmysel (ani nepriamy) vo vzťahu k predmetnému skutku a vzhľadom na jeho vymedzenie sa môže nanajvýš jednať o vedomú nebanalivosť - t. j. chyba vôľová zločka porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, o čom svedčí aj snaha obžalovaného o bežnú komunikáciu s poškodenou vo vzťahu k starostlivosti o spoločnú maloletú dcéru.

K trestu uloženému napadnutým rozsudkom obžalovaný uviedol, že sa s ním nestotožňuje a je toho názoru, že sa v najvyššej možnej miere jedná o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

V konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o vine a treste a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín písomným podaním z 18. februára 2019. V ňom uviedol, že námietky a dôvody uvádzané v odvolaní obžalovaného považuje za neopodstatnené. Obžalovaného zo žalovaného skutku usvedčuje okrem zabezpečených správ predovšetkým výpoveď poškodenej, ktorá potvrdila nielen to, že ju obťažovalo toto "prenasledovanie" zo strany obžalovaného z hľadiska jeho spôsobu, obsahu i formy, ale aj to, že viackrát obžalovanému nielen osobne, ale aj prostredníctvom sms správ povedala, že tak koná proti jej vôli a aby s takýmto spôsobom, obsahom a formou komunikácie prestal, upozornila ho i na možnosť podania trestného oznámenia a keďže aj napriek jej upozorneniam a proti jej vôli pokračoval v tejto komunikácii, ktorá bola nevhodná, znevažujúca a nepriaznivo vplývala na jej zdravotný stav a bola aj dôvodom pre vyhľadanie lekárskej pomoci (hospitalizácia vo Fakultnej nemocnici Trenčín), až potom využila možnosť zablokovania mobilného čísla obžalovaného. Obranu obžalovaného vo vzťahu k tomu, že jej posielal správy len keď poškodená nedodržala dohodu ohľadom ich spoločnej dcéry považuje prokurátor za účelovú, vzhľadom k tomu, že týmto svojím konaním prekročil normy bežného správania sa a úpravu styku mal riešiť inými spôsobmi. Samotný obsah elektronickej komunikácie obžalovaného s poškodenou založenej vo fotokópiách v trestnom spise a obsahujúcej znevažujúce vulgarizmy, oplzlé nadávky a vyhrážky na osobu poškodenej, odôvodňuje záver o vedomosti obžalovaného, že koná proti vôli poškodenej, pretože z hľadiska spôsobu, obsahu a formy tejto komunikácie, presahujú hranice spoločensky akceptovateľného správania a nemožno predpokladať, že by s ňou poškodená ako kontaktovaná osoba mohla súhlasiť. Na základe uvedeného bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný svoju bývalú družku prenasledoval takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu o jej zdravie a podstatným spôsobom zhoršil jej kvalitu života tým, že sa jej vyhrážal ujmom, pričom to vykonával prostredníctvom elektronickej komunikačnej

služby proti jej vôli. Z uvedených dôvodov v konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Okresný súd Trenčín predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o podanom odvolaní dňa 18. februára 2019.

V priebehu odvolacieho konania obžalovaný odvolanie doplnil prostredníctvom obhajcu Mgr. Petra Zvaru osobitným písomným podaním, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok pokladá po vecnej ako aj právnej stránke za nesprávny a nezákonný. Obžalovaný je toho názoru, že vydaniu napadnutého rozsudku predchádzali podstatné chyby konania, ktoré spočívajú v tom, že rozsudok je založený na skutočnostiach, ktoré z vykonaného dokazovania vôbec nevyplývajú. Obžalovaný v ďalšom namieta aj zistenie naplnenia znakov trestného činu, ktorého spáchanie sa mu kladie za vinu. Obžalovaný nemohol v žiadnom prípade extrémnym spôsobom zhoršiť kvalitu života poškodenej, pričom zotrváva v presvedčení, že mu nebolo preukázané, že by takto konal proti vôli poškodenej. Obžalovaný na svoju obranu uvádza, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by konal v rozpore a proti vôli poškodenej, ktorá opakovane obžalovaného navštívila, prejavila obžalovanému náklonnosť. Konanie obžalovaného bolo vyprovokované poškodenou s cieľom zamedziť mu styk so spoločným dieťaťom, keď poškodenej obžalovanému bezdôvodne odoprela styk s ich dieťaťom. Ani z ďalšieho skutkového priebehu okolností nevyplýva, že by mal obžalovaný opakovane prenasledovať a dlhodobo obťažovať poškodenú takou mierou a intenzitou, ktorá by mala za dôsledok dôvodnú obavu z možného ublíženia na zdraví alebo podstatného zhoršenia kvality života poškodenej.

Obžalovaný dodal, že nestačí, aby „prenasledovanie“ bolo poškodenej nepríjemné, ale poškodenej musí jednoznačne prejavíť odpor proti kontaktovaniu o tom musí vedieť aj páchateľ. Tu si obžalovaný dovoľí uviesť aj tú skutočnosť, že by súd mal dôsledne zväžiť okolnosti prípadu a vziať aj do úvahy, že ide o bývalých partnerov, ktorých známosť trvala dlhšie a zároveň, že majú spoločné dieťa. Obžalovaný zastáva názor, že v tomto prípade išlo o nanajvýš bežnú medziľudskú komunikáciu osôb, ktoré mali medzi sebou citový vzťah a ktoré majú spoločné dieťa, pričom táto ich komunikácia nemohla nijakým spôsobom ohroziť život ani zdravie poškodenej ako ani kvalitu jej života. V ďalšom obžalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 18.11.2014, sp. zn. 23Tov/9/2014, v ktorom súd rozhodoval v obdobnej právnej veci, pričom v danom konaní obžalovaného súd spod obžaloby oslobodil.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadrila aj poškodenej. V písomnom podaní zo 6. marca 2019 uviedla, že obžalovaný od prepustenia z väzby v inej trestnej veci s radosťou pokračuje v jej psychickom týraní cez sociálnu sieť Facebook a nikto jej v tejto záležitosti nevie pomôcť, hoci žiadala o pomoc aj Generálnu prokuratúru SR. Uvedené správanie jej zhoršuje zdravotný stav, je matka samoživiteľka, obžalovaný sa ju snaží dostať na psychické dno, čo jej aj povedal pri odchode zo spoločnej domácnosti, že ju zničí a bude trpieť. Napriek tomu, že má obžalovaný uložené podmienky spočívajúce v zákaze kontaktovania akýmkoľvek spôsobom, zákaze priblíženia sa na 5 metrov, ako aj jej bydlisku, neustále sa mu darí obchádzať zákon a svojím premysleným cieľovým správaním pokračuje takto v psychickom týraní, nielen jeho osočujúcimi a urážlivými statusmi na Facebooku, ktoré majú na ňu negatívny vplyv, ale dňa 26.2.2019 prišiel opätovne do školského areálu v MŠ T. I., kde si bola vyzdvihnúť dcérku, kde stál v blízkosti auta poškodenej a posmešne sa usmieval a týmto správaním sa cielene v nej snaží vyvolávať strach, že mu nikto nič nemôže, keď stojí 6 metrov od nej a podmienka je 5 metrov. Maloletá dcéra odvtedy odmieta chodiť do škôlky, konanie obžalovaného má výrazný negatívny vplyv aj na jej psychické zdravie. Vzhľadom k zhoršeniu zdravotného stavu bola poškodenej nútená vziať si PN. K vyjadreniu priložila potvrdenie o podaní trestného oznámenia dňa 26.2.2019.

Poškodenej svoje vyjadrenie doplnila ďalším písomným podaním z 24. septembra 2019, v ktorom zopakovala, že sa obžalovaný od prepustenia z väzby neustále správa nemiestne, na sociálnej sieti FB ju osočuje, aj členov jej rodiny neslušnými statusmi na jeho profile D. D., ktoré si môže pozrieť široká verejnosť, keďže ich zdieľa verejne. Taktiež zverejňuje návrhy a podnety zo súdnych spisov týkajúcich sa ich spoločnej dcéry s osobnými údajmi na FB profile a udáva k nim nepekne komentáre k poškodenej. Okrem iného útočí na orgány štátnej správy ako súdy, prokuratúru i ÚPSVAR v Trenčíne a neustále podáva sťažnosti na zamestnancov týchto úradov len preto, lebo poškodenej je zamestnankyňou Krajského súdu v Trenčíne a zjavne nemá právo na spravodlivý proces. Na jednej strane má obžalovaný zákaz ju kontaktovať akýmkoľvek spôsobom, ale na strane druhej si vybral lepší rýchlejší spôsob, prostredníctvom sociálnej siete Facebook. Poškodenej sa hanbí v organizácii, kde pracuje i pred ostatnými zamestnancami inštitúcií, ktorí musia riešiť ich spory, na ktorých neustále obžalovaný podáva sťažnosti. Obžalovaný jej svojím správaním neustále spôsobuje nemalé psychické problémy v súvislosti s ohováraním, klamstvami, osočovaním, šírením nemiestnych titulov na jej osobu, o ktorých poškodená neustále informujú známi, keďže ona profil na Facebook-u zriadený nemá. Niekoľkokrát podala trestné oznámenie ohľadom tohto správania, ale všetky boli zastavené. Takéto správanie je bohužiaľ dovolené!

Ďalej uviedla, že na pojednávaní v ďalšej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 6T/65/2018 voči obžalovanému vo veci týrania blízkej a zverenej osoby, kde vystupuje opäť ako poškodená, bolo vylúčením jej ošetrojúceho lekára MUDr. W., ktorý ju lieči už vyše roka a pol /po tom, čo jej súdnym znalcom bol vypracovaný posudok pozitívny na týranie druhom/ dosvedčené, že uvedené správanie obžalovaného on vidí ako pokračovanie v psychickom týraní jej osoby. Poškodená ďalej uviedla, že sa niekoľkokrát obrátila na pomoc orgánov, ale bohužiaľ neúspešne, pretože toto sa môže. Ostala s dcérou sama, snaží sa príkladne o ňu starať, pričom obžalovaný ani neplatí pravidelne výživné, ktoré preto, že nepracuje, je symbolické 70 Eur, nijakým iným spôsobom mi nepomáha, iba hádže polená pod nohy. Na záver uviedla, že si nepraje nič, len aby konečne po dva a pol roku od odchodu zo spoločnej domácnosti mohla viesť kľudný život a nie byť neustále v obavách a strachu, keďže nikdy nevie, čo obžalovaný opäť prichystá.

V ďalšej fáze odvolacieho konania vzniesol obžalovaný námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trenčíne z dôvodu, že poškodená je zamestnankyňou Krajského súdu v Trenčíne, má s tamojšími sudcami dlhoročné pracovné vzťahy, dokonca údajne dôverný, ba až intímny vzťah s nemenovaným sudcom tohto krajského súdu, ktorý je v pracovnom vzťahu so zákonnými sudcami v tejto veci. Tento vzťah môže dosiahnuť taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebudú zákonní sudcovia môcť rozhodnúť nezávisle a nestranne.

Predseda senátu krajského súdu vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 odsek 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 18. septembra 2019, sp. zn. 3Ndt/21/2019, rozhodol podľa § 23 odsek 1 Trestného poriadku, že sa trestná vec obžalovaného vedená na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3To/15/2019 tomuto súdu odníma a prikazuje sa Krajskému súdu v Trnave.

Spisový materiál bol predložený Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie 25. októbra 2019. Za účelom prejednania odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 23. júna 2020. Verejné zasadnutie bolo vykonané v prítomnosti prokurátora krajskej prokuratúry a obhajcu obžalovaného, keďže obžalovaný sa ospravedlnil z účasti a súhlasil s konaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti. Ani poškodená sa verejného zasadnutia nezúčastnila, žiadala konať v neprítomnosti. Dokazovanie krajský súd na verejnom zasadnutí nedopĺňal, keďže v tomto smere žiadne návrhy neboli. Pokiaľ ide o konečné návrhy, prokurátor žiadal odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného sa pridržiaval písomného odvolania s tým, že žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1, odsek 3 Trestného poriadku

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba - obžalovaný, proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby odvolaním nevytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania. Zároveň ale krajský súd dodáva, že také chyby nezistil.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom, obžalovaný v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytykal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby konania, ktoré by mali bezprostredný (priamy) vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o vine, krajský súd v prvom rade konštatuje, že okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vykonané dôkazy následne okresný súd v súlade s ust. § 2 odsek 12 Trestného poriadku vyhodnotil individuálne, ako aj v ich súhrne a dospel k správne mu záveru o vine obžalovaného.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v zmysle § 168 odsek 1 Trestného poriadku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a rozviedol právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Podľa názoru krajského súdu je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé, vychádza zo skutkového stavu, ako bol zistený na hlavnom pojednávaní a krajský súd proti nemu nemá žiadne výhrady. Aj podľa názoru krajského súdu je obžalovaný z protiprávneho konania bezpečne usvedčovaný primárne výpoveďou poškodenej a sekundárne fotokópiami SMS a MMS správ a komunikáciou prostredníctvom siete Facebook. Krajský súd si odôvodnenie napadnutého rozsudku v tomto smere v plnej miere osvojuje a v podrobnostiach na neho poukazuje.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že jeho konanie nevzbudilo u poškodenej dôvodnú obavu, k tomu krajský súd uvádza, že spôsobilosť vzbudiť dôvodnú obavu sa posudzuje vždy v okolnostiach konkrétneho prípadu. Stačí pritom, aby konanie ako také bolo spôsobilé vzbudiť dôvodnú obavu, nie je potrebné z hľadiska naplnenia zákonných znakov, aby táto obava naozaj vznikla. V tomto prípade poškodená vo výpovedi jednoznačne uviedla, že z konania obžalovaného mala strach. V kontexte okolností prípadu nemal preto ani krajský súd najmenšie pochybnosti o tom, že konanie obžalovaného dôvodnú obavu o život resp. zdravie u nej reálne vzbudilo, čo je evidentne zrejmé z reakcie poškodenej na konanie obžalovaného.

Pokiaľ obžalovaný v ďalšom namietal, že v jeho konaní absentuje zákonný znak - prenasledovanie iného dlhodobo, tu krajský súd poukazuje na právne závery Uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. apríla 2019, sp. zn. 8 Tdo 178/2019 (dostupné na L.), v zmysle ktorých zákonný znak „iného dlhodobo prenasleduje“ v prípade prečinu nebezpečného prenasledovania môže byť naplnený aj v dobe trvajúcej jeden mesiac, ak ide o veľmi intenzívne konanie vyznačujúce sa sústavnosťou, úpornosťou, tvrdošijnosťou, a pre svoju nebezpečnosť vyvoláva dôvodnú obavu u poškodeného a prípadne graduje vo fyzické násilie, výrazne vybočuje z medzí normálnych spoločenských vzťahov, je vykonávané rôznymi prostriedkami a spočíva v kombinácii alternatív vymedzených v ustanovení Trestného zákona.

S týmito právnymi závermi sa krajský súd stotožňuje a dodáva, že konanie obžalovaného ustálené časovo v skutkovej vete výroku o vine od 30. apríla 2017 do 28. júla 2017 napĺňalo z toho pohľadu znaky dlhodobosti, lebo bolo intenzívne, gradovalo a bolo vykonávané kombináciou dvoch alternatív vymedzených v ust. § 360a Trestného zákona.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní namietal absenciu úmyselného zavinenia (teoreticky pripúšťa len zavinenie vo forme vedomej neobanlivosti), k tomu krajský súd uvádza, že prečin, z ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, vyžaduje úmyselné zavinenie vo forme úmyslu priameho (dolus directus) alebo úmyslu nepriameho (dolus indirectus - eventualis).

V prvej alternatíve páchateľ chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, v druhej alternatíve páchateľ vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzročený. Zavinenie je vybudované na zložke a) poznania, ktoré zahŕňa vnímanie páchateľa, ako aj predstavu predmetov a javov, ktoré páchateľ vnímal pred tým alebo ku ktorým dospel svojim úsudkom na základe poznatkov a na zložke b) vôľovej, ktorá zahŕňa chcenie alebo uzročenie, teda rozhodnutie konať určitým spôsobom so znalosťou podstaty veci. Vedomostná zložka je pri priamom i nepriamom úmysle rovnaká. Vôľová zložka zavinenia je pri priamom a nepriamom úmysle odlišná, spočívajúca v jej odstupňovaní. Pri priamom úmysle páchateľ chcel porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom, pričom slovom „chcel“ je vyjadrená tak vôľová zložka, ako aj zložka vedomostná, premietnutá v predstave páchateľa o chránenom záujme, proti ktorému smerovala jeho vôľa poškodiť ho alebo ho ohroziť. Pri nepriamom úmysle páchateľ vedel, že svojim konaním môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. V prípade uzročenia páchateľ nerátal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku, ktorý si predstavoval ako možný.

Priamy i nepriamy úmysel ako formy zavinenia sú obligatórnou zložkou subjektívnej stránky trestného činu, ktorej naplnenie je jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu. Preukázanie jednej z foriem úmyselného zavinenia podlieha dokazovaniu rovnako ako objektívne znaky trestného činu (konanie, následok, príčinný vzťah). Záver o zavinení teda vychádza z dôkazov v ich jednotlivostiach i v ich súhrne.

Treba pripomenúť, že zavinenie je psychický vzťah páchatela k podstatným zložkám trestného činu. Keďže ide o vnútorný (subjektívny) vzťah, nie je možné skúmať ho priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní. Inak povedané, tento vnútorný vzťah, odohrávajúci sa v psychike páchatela, je navonok poznateľný tým, že slovnú informáciu o ňom poskytne sám páchatel', najčastejšie vo svojej výpovedi, ktorá je najpreukaznejšou sondou do jeho vnútorného vnímania, prežívania, prejavov a spúšťacích mechanizmov jeho konania. Spravidla je to jeho priznanie, ktoré najjednoznačnejšie preukáže priamy či nepriamy úmysel páchatela. Pri absencii tohto dôkazu je potrebné vychádzať z ostatných dôkazov na preukaznosť jednej z týchto dvoch rovín úmyselného zavinenia. Súčasne ale platí, že pri zisťovaní okolností, významných pre záver o zavinení, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale na zavinenie a jeho formu treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých mal byť trestný čin spáchaný a zo všetkých vykonaných dôkazov významných z tohto hľadiska. Zavinenie je výsledkom (okrem iného) i osobných vlastností páchatela, a preto tiež z nich možno na formu zavinenia usudzovať.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že pokiaľ na základe vykonaného dokazovania okresný súd v tejto veci ustálil u obžalovaného zavinenie vo forme priameho úmyslu, nemožno mu v tomto smere nič vytknúť. Záver o tejto forme zavinenia bolo možné bezpečne vyvodiť z objektívnych skutočností, konkrétne z povahy činu a spôsobu jeho uskutočnenia charakterizovanými v skutkovej vete výroku o vine slovesami preukazujúcimi aktívne konanie obžalovaného (obťažoval, zasielal, nadával, obviňoval, vyhrážal, vyhádžal a spálil, kontaktoval).

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní namietal, že jeho konanie nie je trestné, nanajvýš je ho možné považovať za priestupok, na túto námietku dostal jednoznačnú odpoveď v uznesení Krajského súdu v Trenčíne z 11. januára 2018, č. k. 3To/122/2017-134, ktorým bolo uznesenie Okresného súdu Trenčín zo 16. augusta 2017, sp. zn. OT/96/2017, o postúpení tejto trestnej veci podľa § 280 odsek 2 Trestného poriadku Okresnému úradu Trenčín na prejednanie ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno d/ zákona SNR o priestupkoch č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu, aby o nej znovu konal a rozhodol. Argumenty prezentované v predmetnom uznesení ohľadom právnej kvalifikácie skutku, jeho zákonných znakov, ale aj ohľadne materiálneho korektívu si krajský súd osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje bez potreby ich opakovať.

Ostatné odvolacie námietky obžalovaného prezentované v odvolaní sú v podstate len opakovaním obhajoby použitej v konaní pred okresným súdom, s ktorou sa okresný súd v rozhodnutí riadne vysporiadal.

Bez nutnosti opakovania krajský súd na argumenty okresného súdu odkazuje a dodáva, že právo na spravodlivý proces neznamena právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov (v tomto prípade ide o tvrdenia obžalovaného, že poškodená koná účelovo a vo výpovediach klame) a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (v tomto prípade tvrdením obžalovaného, že nejde o trestný čin, ale maximálne o priestupok).

Pokiaľ ide o výrok o treste, obžalovaný namietal, že sa s trestom nestotožňuje, nakoľko ide nanajvýš o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Podľa názoru krajského súdu uvedená výhrada nesmeruje voči trestu, ale týka sa právneho posúdenia skutku, na čo bolo daná odpoveď vyššie v texte. Vo vzťahu k výroku o treste tak obžalovaný právne relevantné námietky neuplatnil, možno len v širšom kontexte usudzovať na to, že trest považuje za neprimerane prísny. Krajský súd sa preto pri prieskume výroku o treste zameril na všeobecné posúdenie zákonnosti a primeranosti uloženého trestu.

Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Pokiaľ ide o dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste, v tejto trestnej veci vykonal okresný súd dostatočné dokazovanie, následne správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie trestu. Svoje zistenia a závery následne dostatočným a zrozumiteľným spôsobom rozviedol v napadnutom rozsudku.

Krajský súd považuje zistenia, ktoré bral okresný súd do úvahy pri určení druhu trestu a jeho výmery, vrátane zohľadnenia poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, za správne, ktoré potom okresný súd relevantným spôsobom aj vyhodnotil.

Pokiaľ ide o druh trestu, aj podľa názoru krajského súdu bolo potrebné obžalovanému ukladať trest odňatia slobody, keďže iný druh trestu (alternatívny) by nespĺnil u obžalovaného svoj účel predovšetkým z hľadiska individuálnej prevencie. Pokiaľ ide o výmeru trestu, okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, výkon ktorého bol obžalovanému podmienene odložený na skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok je trestom zákonným z pohľadu správne stanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o primeranosť tohto trestu, vzhľadom na nekritický postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, okolnostiam trestnej činnosti a následku, ktorý bol spôsobený, javí sa byť trest uložený mu na samej dolnej hranici trestnej sadzby skôr ako mierny, určite nie neprimerane prísny. Len čas tak ukáže, či trest uložený na samej dolnej hranici splní svoju úlohu predovšetkým z hľadiska individuálnej prevencie a teda, či odradí obžalovaného od podobného konania v budúcnosti. V konečnom dôsledku ale ide o trest spravodlivý, ktorý v sebe nesie aj prvok generálnej prevencie a morálneho odsúdenia konania obžalovaného.

Z vyššie prezentovaných záverov vyplýva, že v predmetnej trestnej veci krajský súd nezistil žiadny zákonný dôvod na zrušenie či prípadnú zmenu napadnutého rozsudku, preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.